

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

29.7.2020

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

VIITE Maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnos kalatalousalueiden valtionavustuksen jakoperusteista (VN/14705/2020)

ASIA Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto esityksestä asetukseksi kalatalousalueiden valtionavustuksen jakoperusteista

Taustaa

Maa- ja metsätalousministeriä antoi 8.3.2019 kalastuslain 83 §:n 4 momentin nojalla asetuksen kalatalousalueiden valtionavustusten jakoperusteista. Asetus on voimassa 31.12.2020 saakka. Asetus säädettiin määräaikaiseksi, koska siinä esitetyllä rahoitusmallilla haluttiin varmistaa kalatalousalueille tasapuolinen rahoitus kalatalousalueiden toiminnan käynnistämisen ja ensimmäisten käyttö- ja hoitosuunnitelmien valmistelun ajaksi. Tämän jälkeen oli tarkoitus siirtyä rahoitusmalliin, jolla voitaisiin ohjata ja kannustaa kalatalousalueita suunnitelmalliseen ja aktiiviseen toimintaan.

Kalatalousalueiden toiminnan käynnistyminen on paikoin viivästynyt valitusprosessien sekä korona-viruksen leviämisen estämiseksi tehtyjen kokoontumisrajoitusten johdosta. Myöskin käyttö- ja hoitosuunnitelmien valmistelu on viivästynyt samoista syistä.

Tässä esityksessä ehdotettaisiin, että kalatalousalueiden toiminnan rahoitus järjestettäisiin vuosiksi 2021 ja 2022 samalla tavalla kuin voimassa olevassa asetuksessa. Esityksen taustalla on edellä kuvattujen syiden lisäksi myös se se, että kalataloushallinnolla ei ole vielä tietoa kalatalousalueiden todellisesta, normaalitoimintaan perustuvasta yleisavustuksen tarpeesta. Tarkempaa tietoa kalatalousalueiden normaalitoiminnan kulurakenteista saadaan vasta myöhemmin, joten on perusteltua, että kalatalousalueiden rahoituksen nykyistä jakotapaa jatkettaisiin vielä kaksi vuotta.

Nykyisten jakoperusteiden pidentäminen on perusteltua siksikin, että kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien valmistelutyölle annettiin lakimuutoksella vuosi lisääaikaa.

Voimassa oleva jakotapa takaa kullekin alueelle kohtuullisen perusrahoituksen hallintoon. Niillä kalatalousalueilla, joilla toiminta-avustus ei kulu kokonaan hallintoon, voi yleisavustusta käyttää

joustavasti muuhun lakisääteiseen toimintaan. Vastaavasti ne kalatalousalueet, jotka tarvitsevat lisärahoitusta varsinaiseen toimintaansa, voivat hakea sitä ELY-keskuksilta erityisavustuksena hankkeille.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) esittää lausuntonaan seuraavaa.

Voimassa olevasta jakoperusteista 8.2.2019 antamassa lausunnossaan SVK totesi, ettei näin jäykkää avustusjärjestelmää voida jatkaa kalastonhoitomaksuvaroilla enää vuoden 2020 jälkeen. SVK esitti, että yleisavustuksen jakoperustetta muutettaisiin kalatalousalueiden aktiiviseen toimintaan kannustavaan suuntaan mieluummin jo vuonna 2020.

MMM:n nyt esittämät perusteet nykyisten jakoperusteiden jatkamiseksi vuoden 2022 loppuun saakka eivät ole aukottomia. Suunnitelluista 118 kalatalousalueesta vain kaksi (Tornio-Muonionjoki ja Ounasjoki) on edelleen perustamatta, muut ovat päässeet aloittamaan toimintansa alkuperäisessä aikataulussa. Myös käyttö- ja hoitosuunnitelmien valmistelutyön pitäisi olla hyvässä vauhdissa, vaikka koronapandemia toikin kuluvana vuonna haasteita fyysisten kokouksien pitämiselle. Kalatalousalueille on annettu mahdollisuus toimittaa pahastikin keskeneräisiä käyttö- ja hoitosuunnitelmaluonnoksia alueellisten kalatalouden yhteistyöryhmien kommentoitavaksi niiden valmistumisen vauhdittamiseksi. Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut, vaan ELY-keskusten tätä varten perustamat sähköiset sauna-työtilat ovat olleet tyhjillään ja yhteistyöryhmien jäsenten kommentointiresurssi on jäänyt hyödyntämättä. Ennustettavissa on, että lopulta kaikki käyttö- ja hoitosuunnitelmaluonnokset toimitetaan loppumetreillä ja samanaikaisti yhteistyöryhmille, jolloin niiden kommentoinneille ei enää jää riittävästi aikaa.

SVK ei näe riittäviä perusteita sille, että nykyisiä jäykkiä ja kannustamattomia jakoperusteita jatkettaisiin kahdella vuodella. Nykyiset perusteet oli aikataulutettu päättyään samalla, kun käyttö- ja hoitosuunnitelmien oli määrä valmistua. Koronapandemian aiheuttamien kokoontumisrajoitusten johdosta käyttö- ja hoitosuunnitelmien valmisteluun annettiin kalastuslain muutoksella lisäaikaa vuoden 2021 loppuun saakka. **SVK esittää, että vastaavasti nykyisiä kalatalousalueiden yleisavustuksen jakoperusteita jatketaan vuoden 2021 loppuun saakka, eikä esityksen mukaisesti vuoden 2022 loppuun saakka.**

Lisäksi SVK esittää, MMM:n tulee joka tapauksessa uusien jakoperusteiden asettamisen yhteydessä edellyttää kalatalousalueilta aktiivisia toimia vapaa-ajankalatalouden kehittämisstrategian edistämiseksi, tärkeimpänä sitä edistävien toimenpiteiden kirjaaminen valmisteilla oleviin käyttö- ja hoitosuunnitelmiin. Lisäksi tulee edellyttää kalatalousalueiden aktivoitumisesta käyttö- ja hoitosuunnitelmien laatimisessa niin, että suunnitelmat toimitetaan jo varhaisessa vaiheessa kommentoille yhteistyöryhmiin.

Kunnioittavasti,

Olli Saari
toiminnanjohtaja
Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry